

Health Community Breda

Wat is de Health Community Breda?

Een gezonde stad waar het fijn wonen en leven is. Dat is wat Breda wil voor al haar inwoners. Daarvoor is het belangrijk om na te denken over de toekomst. Welke ontwikkelingen kunnen we verwachten, hoe kunnen we daarop inspelen en wat is daarvoor nodig? Een aantal mensen in Breda heeft de handschoenen opgepakt om hier samen over na te denken, want alleen samen komen we tot de beste ideeën en invullingen.

In de Health Community zitten medewerkers van maatschappelijke organisaties, ondernemers, overheden en kennisinstututen. Zij delen kennis en ervaringen, laten resultaten zien en maken verbindingen om de gezondheid, zorg en welzijn van de inwoners van Breda door middel van innovaties nog beter te maken.

Wat levert het op, bijvoorbeeld ten tijde van het coronavirus?

Breda brengt het samen; in de Health Community

Miriam Haagh, wethouder Gezondheid: "Het coronavirus heeft Nederland in maart 2020 in zijn greep genomen. Het leven kwam voor een groot deel stil te staan en heeft van iedereen, maar met name de zorg, enorm veel gevraagd. Aan capaciteit, flexibiliteit en creativiteit. Het bestaan van de Health Community heeft in Breda bijgedragen dat zorginstellingen elkaar snel wisten te vinden en gezamenlijk naar oplossingen gekeken is. Dit geeft me vertrouwen voor de toekomst, want we staan samen voor een grote uitdaging. De groep mensen die zorg en ondersteuning nodig heeft zal alleen maar groeien. Willen we ondersteuning kunnen blijven bieden aan mensen die dat echt nodig hebben, dan moeten we andere vormen ontwikkelen. Sociale en technologische innovaties kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Toen we een aantal jaar geleden het initiatief namen om zorg, onderwijs, gemeente en creatieve ondernemers bij elkaar te zetten had ik alleen maar durven hopen dat zo'n sterk netwerk zou ontstaan. Waarin we ook lastige uitdagingen als laaggeletterdheid én eenzaamheid een plek weten te geven. Daarbij denk ik aan de Riksja's om mensen uit hun isolement te halen door samen te fietsen, digitale mogelijkheden voor mantelzorgers om contact te houden en het programma voor laaggeletterden "Huh, wat bedoelt u?".

Dankzij de Community weet men elkaar snel te vinden

Albert-Jan Mante, voorzitter raad van bestuur Revant: "Ook tijdens de crisis heeft Revant in Breda intensief samengewerkt met het Amphia en met andere spelers in de regio zoals DeMARQ en Thebe. Doel was aan de ene kant om Revant Corona-vrij te houden en tegelijkertijd om Amphia zoveel mogelijk te ontlasten om op die manier de acute zorg in de regio te ondersteunen. Zo is in maart de longafdeling vrijgemaakt om longpatiënten van het Amphia te kunnen ontvangen opdat de longafdeling van het Amphia meer capaciteit beschikbaar zou hebben voor de COVID-19 patiënten. Bij een volgende Coronagolf zal Revant vooral inzetten om de reguliere zorg door te laten gaan, zoveel als kan."

Saamhorigheid tussen organisaties en ook binnen organisaties is gegroeid

Niet alleen de samenwerking tussen verschillende organisaties is verbeterd, maar ook binnen organisaties weet men elkaar sneller te vinden. Dat heeft Simone Mons, regiomanager wijkverpleging en wonen met zorg van Thebe, zo ervaren. Simone kenmerkt de afgelopen periode als de meest intensieve werkperiode ooit. In een korte tijd kwam er heel veel op de organisatie af. Simone: "De penibele situatie heeft ertoe geleid dat we soms snel beslissingen moesten nemen zonder uitgebreid overleg, er werd door de druk nog makkelijker samengewerkt. Dat is mooi en goed voor de saamhorigheid. En je vindt elkaar ook na deze periode nog steeds veel beter in het werkveld. Ook met huisartsen wordt nog nauwer samengewerkt. Er is een draaiboek opgesteld met daarin wie doet wat, en hoe help je elkaar. En de GGD voert continu onderzoek uit. Thebe werkt daarnaast - samen met Surplus, Avoord, MIJZO en de huisartsengroepen en het Amphia - aan het efficiënter maken van de transmurale zorgketen. Het is ook onze ambitie om de ambulancepost in de toekomst aan te sluiten."

Samenwerken vergroot de creativiteit om te komen tot passende oplossingen

Door samen na te denken over actuele en toekomstige ontwikkelingen en uitdagingen komen we vaak tot andere en betere oplossingen. Ans van der Borst, adviseur Preventie & gezondheid GGD West-Brabant: "Bij de GGD hebben we de afgelopen periode ook nieuwe ontwikkelingen gezien. Mentale problematiek onder jongeren was al een aandachtspunt, maar sinds de komst van corona maakt de GGD zich meer zorgen om jongeren. Doordat nu zoveel activiteiten online plaatsvinden zal mentale problematiek verder toenemen. Vereenzaming ligt op de loer. Daarom is het belangrijk om reguliere zorg en jeugdgezondheidszorg zo snel mogelijk op te starten en de specialisten weer terug in het reguliere werk te krijgen."

Ontschotten en focus op preventie

Frank de Haan, manager Kenniskern Strategie en Bestuur Amphia: "Technologische innovaties kunnen voor een deel de oplossing bieden tijdens crises als corona en de toekomstige tekorten in de zorg. Maar het is niet dé oplossing. Het gaat namelijk om mensen. Mensen die met hart en ziel zorg verlenen in een veilige en uitdagende omgeving. Mensen die we niet meer tot onze beschikking hebben omdat de pool langzaam leeg raakt. We zullen de schotten tussen de verschillende lijnen in het domein van gezondheid en zorg weg moeten halen. Dan ontstaat er een andere organisatie en kunnen we de administratieve lasten verminderen. Daarnaast zullen we ons samen moeten richten op preventie. Maar dan ook echt. Het gaat dan over het opvoeden van kinderen, gezondheidsonderwijs op school, de woon-, leef- en werkomgeving, het gedrag van burgers, de manier waarop we met elkaar in verbinding staan. Als stad en regio kunnen en moeten we deze problemen aanpakken. Maak bijvoorbeeld de binnenstad autovrij en creëer hier een buitengemeenschap, waar iedereen elkaar kan ontmoeten in een veilige en gezonde omgeving, arm en rijk, jong en oud. Dan pas creëer je een gelukkigere en gezondere samenleving." Dat kan door hier als community samen over na te denken en concrete plannen te maken.

Meer aandacht voor preventie

Dat er gezocht moest worden naar andere manieren van werken tijdens corona gold ook voor Eric-Jan Pennock, eigenaar Doornbos Fysio Groep: "De praktijk moest sluiten en we verzorgden alleen nog telefonische behandelingen en beeldbellen met oefeningen op afstand. We hebben gezien dat een aantal patiënten er daardoor minder goed uit komen. Bij sommigen zagen we echt een terugval en bij een enkeling was zelfs een nieuwe operatie nodig." Een andere aanpak is nodig om te zorgen dat patiënten goede zorg krijgen. Maar ook aandacht voor preventie neemt toe. Eric-Jan: "We denken dat meer mensen risico lopen door verminderde weerstand en conditie bij toenemend gewicht. De zelfredzaamheid neemt af, mensen worden passief en angstig. Vallen wordt bij ouderen een groter risico bij terugval in de gezondheid. We moeten dus werken aan preventie. Daar zouden we samen met verschillende andere organisaties een plan voor kunnen maken."

Preventie is ook een taak van overheid, onderwijs en bedrijfsleven

Ook Stefan Heijnen, orthopedisch chirurg en medisch coördinator Bergman Clinics geeft aan dat het steeds belangrijker wordt om aandacht te besteden aan leefstijl, bewegen en voeding. Stefan: "Uit onderzoek blijkt dat door alle maatregelen die door Corona zijn ingesteld, mensen minder bewegen en ongezonder leven." Een gezonde levensstijl is nu juist nodig om gezond ouder te worden. En daarvoor is samenwerking tussen overheid, onderwijs, zorg en het bedrijfsleven nodig. Volgens Stefan moet er speciale aandacht komen voor mensen met een lage sociale economische status. Stefan: "Uitleg over en aandacht voor gedragsverandering en bewustwording is niet alleen een taak voor zorgorganisaties maar ook voor het onderwijs, bedrijfsleven en de overheid. Je ziet ook dat zorgprofessionals door corona steeds inventiever worden en dat iedereen meedenkt in oplossingen om de juiste zorg te bieden. Zonder eigen belang zijn personeel en apparatuur ter beschikking gesteld aan de noodzakelijke zorg." Om zorg betaalbaar te houden moet samen nagedacht worden over een andere organisatie en uitvoering van zorg. De Health Community kan hieraan bijdragen.

Technologische ontwikkelingen worden door corona meer omarmd

Het doel van de Health community, namelijk innovatie stimuleren heeft door het coronavirus een boost gekregen. Rob van Uden, Amarant, projectleider innovatiecentrum: "Het coronavirus heeft ons ook veel positiefs gebracht. Zo worden (ontwikkelingen rondom) e-health toepassingen veel meer omarmd. Er is veel meer interesse voor. Zowel bij de cliënten, zorgprofessionals en beleidsbepalers. Mooi voorbeeld is de Inspiratiebus. Een prachtig resultaat van goede samenwerking binnen de Health Community. Ook is de verbondenheid tussen collega's door corona toegenomen. Het gezamenlijke besef dat we met elkaar klussen moeten klaren is groter geworden en de samenwerking tussen verschillende partijen is op verschillende fronten toegenomen en heeft geleid tot waardevolle resultaten. Om ook in de toekomst kwalitatief goede zorg te kunnen leveren is cross sectorale samenwerking keihard nodig. Breng veel meer specialismen uit verschillende richtingen bij elkaar en winst op gebied van financiën, kennis en daadkracht is gegarandeerd."

Technologie is versneld geaccepteerd

Jan Willem Wolters, eigenaar Sensara: "We zien dat er door corona meer oog is voor technische innovaties zoals Sensara. Door de crisis is sowieso meer mogelijk. Er wordt meer out of the box gedacht en gedaan. Er is een open houding en men is bereid om elkaar te helpen. De overheid heeft nu versneld drempels weggenomen. Je ziet dat technologie meer geaccepteerd is en ingezet wordt. Er zijn zelfs gemeenten die nu standaard overgestapt zijn op intakes via het beeldscherm. Het stimuleert ook ouderen om met technologie om te gaan. Dit biedt kansen voor de toekomst. Technology ready to play kan succesvol zijn want het ontzorgt iedereen."

De mogelijkheden van techniek nog onvoldoende benut

Eric Hamers, eigenaar Actiaal, oplossingen voor een slimme leefomgeving: "Zorg op afstand toepassingen worden in grote getalen aangeboden en op de markt gezet binnen de zorg. Echter veel organisaties en professionals stoeien hiermee. Ze weten wel dat het kan helpen en ondersteunen in de zorgverlening maar door gebrek aan kennis en ervaring op dit gebied wordt het nog onvoldoende gebruikt en benut. Ook is de financiering ervan vaak een probleem. Door corona is veel geïnvesteerd in de reguliere zorg en is weinig ruimte om te investeren in innovatieve toepassingen. Dit terwijl er juist nu meer geïnvesteerd zou moeten worden in e-health en zorg op afstand. Het zou goed zijn om kleinschalige initiatieven op te starten en de ervaringen ermee te delen binnen bestaande netwerken."

De jeugd heeft de toekomst

Niels de Beer, ambassadeur City Deal Kennis Maken Breda: "Studenten van de Bredase onderwijsinstellingen hebben ook in deze Corona periode (online) met elkaar en samen met partners van de Health Community aan mooie en waardevolle initiatieven gewerkt. Zo was er de challenge "Gezond 100" waar studenten uit het voortgezet onderwijs en het middelbaar en hoger beroepsonderwijs uit de stad concrete ideeën hebben bedacht en uitgewerkt over het bevorderen van gezondheid en leefstijl. Het inzetten van denkkracht en de creatieve geest van young professionals draagt positief bij aan de ontwikkeling en vernieuwing van organisaties en bedrijven en aan de producten en diensten die zij leveren. En dat is iets dat we binnen het domein van gezondheid, zorg en welzijn goed kunnen gebruiken in deze tijd."

Wat betekent dit voor de focus van de Health Community?

De deelnemers aan de Health Community Breda zijn unaniem positief over de samenwerking. Met name het netwerk, de korte lijnen en samen nadenken over de toekomst en de rol van innovatie en technologie worden als positief ervaren. Uit de ervaringen die de deelnemers delen kunnen een aantal aandachtspunten voor de toekomst worden gehaald.

- We zien dat het werkt als we schotten opheffen. Als we schotten tussen en binnen organisaties en budgetten weghalen kunnen we de samenwerking nog verder verbeteren.
- Innoveren is belangrijk om de problemen van nu op te lossen, maar het is belangrijk om ook in te zetten op preventie. Als we niet inzetten op het voorkomen van problemen blijven ze zich voor doen. Het is daarom van belang de focus te leggen op preventie en goed te kijken naar de jongere generatie.
- Een crisis als corona helpt om technologische innovaties te versnellen en geaccepteerd te krijgen. Het is van belang dit nu vast te houden en door te zetten zodat technologische ontwikkelingen in de toekomst sneller omarmd worden.
- Niet alleen technische innovatie, maar ook sociale innovatie is van groot belang voor een mooie toekomst. Oog hebben voor, luisteren naar, opkomen voor en kijken naar de mogelijkheden en behoeften van de mensen die werken binnen het domein van gezondheid, zorg en welzijn. Met als mogelijk gevolg het anders organiseren, anders denken en anders doen.

Breda, april 2021

Marcel de Heer, mp.de.heer@breda.nl
Niels de Beer, nielsdebeer@gmail.com